

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár,
1946 augusztus 14

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KOS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
III. évfolyam, 183 szám

Molotov válasza Byrnes beszédére a békekonferencián

MOSZKVA. — (Tass) A szovjet sajtó teljes terjedelmében közli azt a Byrnes-Molotov vitát, mely a békeértekezlet ügyrendi bizottságában zajlott le, de amelynek jelentősége jóval túllépi az ügyrendi kérdések kereteit.

Az amerikai külügyminiszter beszédében kifejtette, hogy bár az Egyesült Államok küldöttsége bírálta a Szovjetunió képviselőinek ügyvitelét, a szovjet küldöttség mégis kérdésre vonja az Egyesült Államok képviselőit ezek ügyködéséért.

Mindenekelőtt arról beszélt Byrnes, hogy akkor, amikor ő Kanada megbízottjának, MacKenzie Kingnek elfogadta azt a javaslatát, mely szerint az értekezlet ajánlásait a külügyminiszterek tanácsa elfogadja, Molotov kijelentette: ő már július 3-án azt tanácsolta, hogy hívják össze a külügyminiszterek tanácsát, de az amerikai megbízott ezt ellenezte. A szovjet külügyminiszter ezek után — folytatta Byrnes — azt kívánta, hogy a négy külügyminiszter üljön össze annak megbeszélésére, hogy ki legyen a következő ülés elnöke, majd pedig hogy ki elnököljön a különböző bizottságokban. Byrnes beismerte, hogy a szovjet külügyminiszternek mindkét kérését visszautasította. Ezek után azt fejtette, hogy a szovjet külügyminiszter két kérdése ellenében állott MacKenzie King javaslatával, mert véleménye szerint a szovjet külügyminiszternek az volt a szándéka, hogy az értekezletnek parancsokat adjon a különböző bizottságok elnökeinek megválasztásában.

Byrnes a továbbiakban azt mondta, hogy még a párizsi értekezleten a szovjet kiküldötteknek abba a határozott álláspontjába kellett ütköznie, hogy a béke megszervezésében minél kevesebb hatalom vegyen részt.

Ezekután azt állította az amerikai külügyminiszter, hogy a szovjet küldöttség a többi megbízott szándékait igyekezett volna befektetni. Byrnes ezután elmondta, hogy miután ő támogatta azt az álláspontot, hogy mind a kétharmad, mind az egyszerű szótöbbséggel hozott határozatokat a négy külügyminiszter elé terjeszték, Molotov öt következtetésre oktatta.

Byrnes szerint Molotov nem itél igazságosan, amikor azt állítja, hogy az Egyesült Államok a négy külügyminiszter által hozott ügyrendi szabályzat támogatására kötelezte volna magát. Az amerikai külügyminiszter szerint az történt, hogy szovjet indítványra — még a békeértekezleten résztvevők meghívójának elküldése előtt — kidolgozták ugyan az ügyrendi szabályzatokat, de az amerikai küldöttség már akkor bejelentette, hogy fenntartja magának a jogot véleményének megváltoztatására, ha a békeértekezleten résztvevő államok kiküldöttjei megfelelőbb indítványokkal állanak majd elő. Ugyanígy nyilatkozott Bevin angol külügyminiszter is.

Beszéde végén Byrnes azt kérte, hogy beszédét teljes egészében közöljék le a szovjet lapok és hozzátette még, hogy az amerikai lapok is közzétették Molotov előző napi beszédét.

Molotov válaszol az amerikai külügyminiszternek

Molotov válaszbeszédének elején rámutatott arra, Byrnes beszéde vitaközlő és haragos jellegű volt, de ha a tényeket felsorakoztatják, nyugodtan és tárgyilagosan lehet itélni.

Mindenekelőtt az amerikai külügyminiszternek azzal az állításával szállott vitába, amely szerint a Szovjetunió ki akarta zárni a különböző államokat a béke megteremtésének művéből.

— Könnyen megegyeztünk abban — folytatta —, hogy a békeértekezleten 21 állam vegyen részt. Mit akar hát akkor Byrnes, amikor megkísérli, hogy a Szovjetunió azzal valódjá, hogy igen kevés állam részvételét kívánta a békeértekezleten? Valóban volt olyan indítvány, hogy a békeértekezleten még többet vegyenek részt, hogy ott

mindazon államok képviselői jelen legyenek, amelyek háborút üzentek. Eszerint meg kellett volna hívni Haiti, Guatemala, Costarica, Kuba, Nicaragua, Honduras, San Domingo, Panama, San-Salvador és a Fülöp-szigetek képviselőit is. De ha e tiz állam képviselőit meghívják, még több jelentkező is akadt volna.

— Aztán, ha így cselekedtünk volna — jelentette ki —, akkor nem lett volna vita afelett, hogy kétharmad vagy akár háromnegyed szótöbbséggel döntsön a békeértekezlet!

Ezekután rámutatott Molotov arra, hogy az ügyrendi bizottság két hétig állandóan vitalkozott, ahelyett, hogy a szovjet indítvány értelmében a négy nagyhatalom hamarosan megegyezett volna és így nagyon sok időt takarítsanak meg.

— Ismétlem — mondotta —, hasznos lenne, ha a külügyminiszterek tanácsa a békeértekezlet alatt állandóan folytatná tanácskozásait.

— Ami Byrnesnek azt az állítását illeti, hogy az Egyesült Államok csak bizonyos fenntartásokkal fogadja el a négy külügyminiszternek az ügyrend tárgyában hozott döntést, megállapította, hogy a békeértekezlet mégis kész indítványokat kapott a külügyminiszterek tanácsától az ügyrend kérdésében.

— A tények tények maradnak: az ügyrend kérdésében a négy külügyminiszter egyhan-

guan járt el — mondotta — és csak a konferencián látszott, hogy egyesek meggondolták magukat. Csak a szovjet és francia küldöttség maradt meg az eredeti javaslatnál.

— Egyesek megegyeztek tehát az ügyrendi kérdésekben — mondotta — és most mégis úgy számítják, jogukban van az ügyrend ellen beszélni!

Ezek után kijelentette, a szovjet küldöttség célja az, hogy megakadályozza az egyúttal hozott döntések megsemmisítését.

Ewart, Ausztrália megbízottjának beszédével foglalkozva megállapította, hogy Ewart azt mondta: „Ha az értekezlet kétharmad szótöbbségben állapodik meg, semmilyen döntést sem lehet hozni a Szovjetunió bejegyzése nélkül”.

Nyitlan kell feltenni a kérdéseket!

— De ha itt — folytatta — a Szovjetunió ellen bizonyos határozatokat akarnak hozni és olyan eszközöket keresnek, amelyek erre irányulnak, a Szovjetunió ebben nem lesz senkinek sem segítségére. Mi azt hisszük, hogy ebből semmi jó sem kerülhet ki. Sokkal helyesebb lenne nyitlan feltenni a kérdéseket, meggyőzni a másikat álláspontjuk helyességéről és amennyire csak lehetséges, meggyőzni az összes küldötteket, nem pedig bizonyos közelejáró köröket. Mi ehhez tartozunk magunkat és ehhez fog-

Tatarescu miniszterelnökhelyettes kedden délután fejt ki Románia álláspontját a békeértekezleten

BUKAREST. — (Rador) A román küldöttség vasárnap reggel 6 órakor repülőgépen Párisba érkezett. A küldöttséget Gh. Tatarescu miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter vezeti, valamint Gheorghiu-Dej közmunkaiügyi és közlekedésügyi miniszter, Stefan Voitec közoktatásügyi miniszter, Lucretiu Patrascanu igazságügyminiszter, Lotar Radacanu, I. G. Maurer államtitkár vezetik. Tagjai többek között Ralea washingtoni nagykövet, Damaceniul tábornok államtitkár, Eugen Filotti meghatalmazott miniszter, Serban Voinea, a Rador távirati iroda igazgatója, Bucur Schiopu, valamint több szakértő.

A román álláspontot Tatarescu miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter kedden délután ismerteti a békeértekezlet előtt.

Kavtaradze Párisba utazott

PARIS. — (Rador) Kavtaradze, a Szovjetunió bukaresti nagykövete a francia fővárosba érkezett. Ugy tudják, utjának tájékoztató jellege van.

Az olasz miniszterelnök a békefeltételek enyhítését kérte

PARIS. — (Rador) A békeértekezlet szombati ülésén nagy érdeklődés közepette hallgatták meg Gasparri olasz miniszterelnök beszédét. Az olasz miniszterelnök több mint félórás beszédében fejtette ki, hogy az olasz békeszerződés katonai és gazdasági záradékai túlságosan szigorúak. Trieszti kérdésében azt indítványozta, hogy a döntést egy évvel halasszák el, mint ahogy azt a gyarmatok kérdésében tették. Beszéd során kifejtette, hogy a németek ellen 100.000 olasz partizan vesztette életét. Azt kérte, hogy a jövőtől ösztönözni csak azután állapítsák meg, miután már aláírták a Németországgal kötendő békeszerződést is, mert Olaszország kétszázmillió líra kártérítést követel a nemzeti szocialista haderők pusztításáért.

Beszéde végén drámai hangon kérte, hogy az olasz békeszerződést illessék be annak a béfének a keretibe, amelyért az

egész világon, mint eszményért harcoltak a népek.

A hétfői ülés

PARIS. — (Rador) A békeértekezlet hétfői délelőtti ülésén elsőnek Jugoszlávia megbízottja szólalt fel s azt kérte, hogy Albánját hívják meg az értekezletre. Jugoszlávia kérését támogatta az ukrán és a szovjet megbízott is.

Az Egyesült Államok és Anglia képviselője azt javasolta, hogy Albánia mellett hívják meg Mexikót, Egyiptomot és Kubát is. A Szovjetunió ezt ellenezte.

Szavazásra került a sor és ennek során úgy döntöttek, hogy mind a négy államot meghívják a békeértekezletre. Az angol-amerikai javaslat ellen szavazott a Szovjetunió, Lengyelország és Fehéroroszország, míg Csehszlovákia, Ukrajna és Jugoszlávia megbízottja tartózkodott a szavazástól.

Ezután Alexander, az angol bizottság vezetője azt javasolta, hogy Ausztriát is hívják meg, mert véleménye szerint Ausztriának is jelen kell lennie az olasz békeszerződés megkötésénél. Miután azonban Vicsinszki ellenezte Ausztria meghívását, Alexander elállott javaslatától.

A tárgysorozat következő pontja Jugoszláviának az a kérése volt, hogy az olasz békefeltételeket általánosan és egészükben vitassák meg. Jugoszlávia kérését lapzártáig még nem vitatták meg. Lehetségesnek tartják, hogy a hétfői esti és éjjeli ülésén megvitatják Trieszt kérdését is.

A Daily Worker Triesztről

LONDON. — (R-Press) A Daily Worker című lap szerint nem lehet egy évig elhalasztani a döntést Trieszt kérdésében, amint azt Gasparri kívánja. Túlságosan kényes a helyzet — állapítja meg a lap —, különben is Trieszt nem létfenntartású Olaszország számára, míg Jugoszlávia számára valóban az. A lap szerint Angliában Tjjo nem örvend népszerűségnek, mert sokan helytelenítik a jugoszláviai társadalmi átalakulást. Ez a helytelenítés azonban nem akadályozta meg Jugoszlá-

juk tartani magukat a jövőben is.

Kijelentette Molotov, hogy a Szovjetunió nem egyszer került olyan helyzetbe, amikor az együtt hozott határozatokat egyedül kellett megvédenie. A Szovjetunió nem titkolja el azt az álláspontját, hogy a kormányok között létrejött megegyezéseket megvédi, mert csak így lehet a békét megteremteni. Molotov ezután kijelentette, hogy az együttes munka jelentőségét senki sem tagadja, de ha arra szükség van, a Szovjetunió azt még hajórozottabban fogja védeni.

Byrnesnek a sajtóról tett kijelentéséről szólna Molotov megállapította, hogy az amerikai lapok nem közölték az ő beszédét, hanem elfenkezőleg, mint például az előtte fekvő „New-York Herald Tribune”, csak vitába szállottak vele. George Seldes amerikai író könyvére is hivatkozva megállapította, hogy az amerikai sajtó egyes gazdag lapvállalatok kezén van és ezek tartják kezükben a hírek terjesztését. Azután Hartley Shawcross angol államügyész idézte, aki Nürnbergből hazatérve kijelentette, minden angol lap a homlokán keletre hirsdesse, hogy melyik lord tu'ajdonában van. Ezekután megállapította, hogy az igaz demokráciában nemcsak sajtószabadság kell legyen, de tárgylagos és becsületes sajtóra is szükség van. Rámutatott arra is, hogy az angol munkáspártnak csupán egy lapja van, a „Daily Herald”, a többi japok a konzervatív párt kezén vannak, mégis a munkáspárt kétharmad többséggel győzte le a konzervatív pártot. Ez is azt bizonyítja, hogy az angol sajtó nem hűséges szószólója a népeknek. Bejelentette, hogy a szovjet sajtó teljes egészében közölni fogja mind Byrnes, mind pedig az ő beszédét, hogy a szovjet polgárokat tájékoztassák a történetekről.

via harcát az igazságért és Délkelet-Európa gazdasági megfejtéséért — állapítja meg az angol lap.

A bukaresti rádió hirmagyarázója arra is rámutatott, hogy Triesztre Magyarország s Bulgáriának is szüksége van.

Nem tudott megegyezni a trieszti kérdést tárgyaló bizottság

LONDON. — (Rador). Az angol rádió párisi tudósítója szerint a szakértők nem tudták megegyezni Trieszt alkotmányának kérdésében. A bizottság, amelyet a trieszti ügy tanulmányozására küldöttek ki, négy alkotmánytervezetet nyújtott be a békeértekezletnek. A megegyezés legfőbb akadályja az volt, hogy nem tudtak megegyezni: a Biztonsági Tanács legyen-e vagy sem a döntő hatósága Triesztnak?

A Triesztre vonatkozó szovjet alkotmánytervezet szerint a szövetséges csapatokat azonnal ki kell vonni a szabad zóna területéről s Trieszt kössön vámszövetséget Jugoszláviával, a jugoszláv alattvalóknak pedig legyen jogukban a trieszti szabadállamban letelepedni.

Trieszt kérdésében hosszú és cikkesedő viták várhatók. Magában Triesztben íjesztő nyomor uralkodik és mintegy 30.000 család éhezik a szó szoros értelmében. Trieszt a reakció főközpontja lett, ahol kétféle munkabéreket vezettek be. A „megbizható” munkás naponta 250—280 lírát, demokratikus magatartásukról ismert munkások pedig napi 120 lírát kapnak. Ugyanakkor a zsir kélója 520 líra, egy liter olaj pedig 580 líra. A trieszti munkásság 80 százaléka azonban hónapok óta munkanélküli van és semmilyen keresettel sem bír. A leírhatatlan nyomornak sok halálos áldozata is van.

Anglia pénzügyi egyezményt kötött Magyarországgal

LONDON. — (R-Press). Anglia és Magyarország közötti pénzügyi egyezmény jött létre, melynek aláírásával megszűnik a kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok rejtélyének akadályai a két ország között.

Ifjúságunk készülődik!

A Magyar Népi Szövetség ifjúságának országos vezetősége átnézés alatt készül a Magyar Népi Szövetségi ifjúsági kongresszusra.

Valamennyi helyi szervezet ifjúsági csoportja gyűléseket rendez, ahol az első szabad ifjúsági kongresszus jelentőségét méltatják.

Minden helyi és megyei szervezet ifjúsági „Ifjúsági Nap”-ot rendez ünnepély keretében. Az „Ifjúsági Nap” egy teljes napot kitöltő programból fog állni, amely az ifjúság igazi előadása lesz. Ezeknek a műsoroknak az únnepélyek mellett sportszámok, kirándulások, valamint helyi jellegű népdalok, táncok is szerepelnek.

A gyűlések, értekezletek, ünnepélyek központjában a magyar ifjúság demokratikus egységének a megvilágítása lesz. Rá fognak mutatni arra, hogy a mai időkben a demokrácia megerősítéséért folytatott harcban áldozatos munkát és meg nem alkuvó harcot a magyar ifjúság csak megengedhetetlenül egységesen folytathat népe érdekében.

A MNSZ ifjúsági csoportjai önkéntes munkacsoportok alakítását határozták el, amelyek a MNSZ vezérfőnöki és vértanúinak nevével viselik. Szabó Árpád, Balázs Pál, Kurkó György stb. Ezek a roham-munkacsoportok különleges feladatokat vállalnak magukra, például röpcédulák, újságok terjesztése, plakátok, jelzavas táblák készítése, tagok beszerzése, nagygyűlések előkészítése, faluszervezés. Ezeknek a roham-munkacsoportoknak eredményeit a munkácsapatok kongresszus mérlegelni fogja és a teljesítmény szerint jutalmazza őket.

A MNSZ ifjúsági központja pályázatot hirdett egy MNSZ ifjúsági jelvény elkészítésére. A második pályázati tétel egy ifjúsági induló szerkesztése, mely lehet önálló szöveg és dallam vagy népi dallamra írt új szöveg. Mindkét pályázat határideje augusztus 20-á. A legeredményesebb pályaművet, amelyet a kongresszuson bírálunk felül, jutalomban fogadjuk részíteni.

A MNSZ ifjúsága megértve a mai idők szükségességét, lendületes munkába kezdett, mely munka csak elővetülete a választásokat előkészítő igazi demokratikus harcnak. Az ország magyar ifjúsága tudatában van annak, hogy a közelgő választások jövőjüket döntik el és erre készül fel a marosvásárhelyi kongresszuson.

A Magyar Segélyező Bizottság segélye képező vizsgát feltételünknek

KOLOZSVAR. — Az Országos Magyar Segélyező Bizottság, mely min. köztudomású, a hazatérő magyar hadifoglyok, a magyar tanúgy és az ehhez Budapesti gyermekének megsegítését tűzte ki célul, legutóbb a magyar középiskolai tanárok képező vizsgát téve tagjait részesítette segélyben. A gyenge fizetésű középiskolai tanároknak a Segélyező Bizottság 3 millió lej segélyt adott át a kolozsvári magyar tankerületi főfelügyelőséghez, hogy ezt az összeget a főfelügyelőség a rászorulóknak osztja szét.

Egy éves jubileumát ünnepelte a Demokrata Zsidó Ifjak Szövetsége

KOLOZSVAR. — Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg egy éves jubileumi ünnepélyét a kolozsvári Demokrata Zsidó Ifjak Szövetsége, a demokrata pártok képviselőinek jelenlétében.

Az ünnepély az énekhangnak egy magyar és egy zsidó számmal kezdődött, amely után a szövetség eddigi munkáját ismertették Luszsig Olivér román, Székely László pedig magyar nyelven. A zsidó ifjak legjobbjai könyvjuttatásban részesültek, majd az ez alkalomra készített emléktárgyat leplezték le. A leplezéskor a demokrata zsidó ifjak fogadalmat tettek a demokráciáért való további harcok munkájának folytatására. A jubileumi ünnepély alkalmából az ifjak elhatalmasított egy határozatot a szövetség felkutatásáról.

Este a Pap-utca 47 szám alatti leányotthon kerthelyiségében jóslakertű táncok egybekötött kultúrnapot rendeztek.

MENNYI IDEGEN VALUTÁT VIHET MAGÁVAL AZ UTAS CSEHSZLOVÁKIÁBA? Közöljük az érdekeltekkel, hogy a Csehszlovákiába utazó és onnan visszatérő külföldi állampolgár minden külföldi bankjegyet, valamint a saját nevére kiállított bármilyen összegű csekket vagy hiteltelvélet vihet magával. A külföldi utas német márkát és a magyar pengő utas-telvélet bármilyen mennyiségű külföldi bankjegyet is vihet magával. Csehszlovákia területén legfeljebb 500 csehszlovák korona lehet a Csehszlovákiába utazó külföldi állampolgár birtokában.

A hadtestparancsnokság tájékoztatója a tévesen eszközölt behívásokkal kapcsolatosan

KOLOZSVAR. — A kolozsvári hadkijelölt parancsnokság több behívást eszközölt a hadkijelölt területéhez tartozó déjerdélyi községekben. A behívásokkal kapcsolatban a hadtestparancsnokságtól az ügyben közbenjáró Magyar Népi Szövetség a következő felvilágosítást kapta:

A nagyvezérkar rendelete értelmében 3 hónapi kiképzésre hívhatók be azok az 1944 és 1945 korosztályhoz tartozó ifjak, akik két évet vagy ennél kevesebbet szolgáltak a magyar hadseregben. Azok az 1944. korosztályhoz tartozók, akik a román hadseregben már teljesítettek 3 hónapi szolgálatot, nem hívhatók be.

Azokat az 1944. korosztályhoz tartozó ifjakat, akik a magyar hadseregben katonai szolgálatot nem teljesítettek, a további intézkedésig felszámoltaknak tekintjük és behívásukról külön intézkedés fog történni.

Az 1943-1942 és az 1943-as korosztályokhoz tartozók szolgálatra nem hívhatók be. Kivételt képeznek azok, akik mostanáig nem teljesítették katonai helyzetüket.

A fentiekből eltérő állítások nem felelnek meg a fennálló rendelkezésnek és a „Nesopus la Incorporare” címen behívottak hazabocsátása — a fentiek szerint — azonnal megtörténik.

Romokban álló épület kiutalásával nem lehet megoldani a máramarosszigeti fű főgimnázium építékérdését

MÁRAMAROSSZIGET. — A nagyszalontai „Arany János” fű főgimnáziumhoz hasonlóan, Arany János van máramarosszigeti római katolikus fű főgimnázium is. Ennek sem sikerült még megoldani az építékérdését.

A fű főgimnázium épülete, amint azt előző cikkünkben is ismertettük, tulajdonjoggal a kegyesrendé. Az épületet azonban a huszas évek elején, amikor a máramarosszigeti római katolikus fű főgimnáziumot bezárták, a román állam vette bérbe jelképes összegért s ide helyezte el a „Dragos Voda” román tannyelvű gimnáziumot. A 30-as évek elején a hírhedt Onisfor Ghibu professzor az épületet a kegyesrend megkérdezése és tudta nélkül véglegesítette át az államra. Azután visszaállították az egykori római katolikus fű főgimnáziumot s ez a felzabálás után is tovább működött s működik mind

a mai napig.

Időközben visszatért Máramarosszigetre a „Dragos Voda” gimnázium s visszatérte magának az iskola épületét. Közül egy évvel ezelőtt történt ez s azóta sem sikerült döntésre vinni a dolgot.

Az elmúlt hónapban Máramaros megye főispánja a megyei politikai bizottság elé utalta a vitás építékérdést s ez határozatot is hozott. A határozat értelmében az épületet át kell adni a „Dragos Voda” gimnáziumnak, míg a 700 növendékkel rendelkező fű főgimnázium részére egy bombaszerű épületet ajánlottak fel azzal, hogy azt majd az állam kijavíttatja.

A román katolikus főgimnázium részére kijelölt épület azonban szinte kijavíthatatlan állapotban van. Fedél nélkül állnak a csapag falak már évek óta s az eső és a fagy szinte teljesen tönkretette. A kijavításhoz szakértők véleménye sze-

rint legkevesebb 350 millió lejre lenne szükség, amit az államnak kellene fedeznie.

A Magyar Népi Szövetség az ilyenformán való megoldást semmiképpen sem tartja elfogadhatónak annál is inkább, mert nem sok remény van arra, hogy a javítási munkálatokat az iskolaév megkezdéséig be lehetne fejezni. Így viszont a máramarosszigeti római katolikus fű főgimnázium az elkövetkező iskolaévre többszáz növendékével épület nélkül maradna.

A közoktatásügyi minisztérium ebben a kérdésben is a szalontai esethez hasonlóan intézkedett, megbizva Hadházy Sándor kolozsvári magyar tankerületi főfelügyelőt, hogy egy román főfelügyelővel együtt a helyszínen vizsgálják meg a kérdést és tegyenek jelentést.

Tíz perc Jávor Fál öltözőjében

KOLOZSVAR. — Hogy miként is juttattam be a tömeg közt az öltözőbe, már nem tudom megmondani. Az én hangzókát el Jávor énekesszé, a közönség válnakozászelemből része nekiké, a lehetetlennek: a nagy filmes jellegű, aki a vászon égbőljáró, íme, földre eszedek, szemtől-szembe látni, vele kezetszoritani, kézjegyét megszerzem.

A legkedvesebb közönségem sodrédva meg tudom, bőrrömmön tapasztalom, mire képes a rajongás. Ha jnyencukrot oszlanának, akkor se gyömszörjének egymást jobban az emberek.

Végre bent vagyok az öltözőben. Egy-két kabátgombom kiút maradt — de még boldog lehetek, hogy nem cipőmet kellett a sztrájkutas olthárán feladnom. Vakitó fényesség, Ezek a fekete szőrtelenségűek valójában a szerencsés halandó vakcinárisok a százas égők omlott, tükrök sokszorosította mennyei fényességében.

S csodálk-csodálk: Jávor a vakító fényesség kelles közepéből, szemén fekete nap-szeműveggel, emberj közvetlenséggel közeli fejem. A fekete szeműve jelzi, hogy ő is csak földi halandó, ő sem érzi magát otthon e mennyei ragyogásban. Kétszoros szanoking van rajta, nem éppen tökéletesen vasajt nyerselyemjng (a rablás!), finom kis nyersely-cipejng. Amint nemsokára meg tudom, tekintélyes ruhafárakozás az szanoking maradt meg (a rablás idején valamilyen ültetőben volt) s egy barna vászon-znko...

Alighogy bemutatkozom s a kópált szék-

ken elhelyezkedem, az ajtó valószággal becsúszkád s egy csomó ember dű be a szék hegyiségbe. A leggyesőbb s tün a legprotektejoseabb mindjárt haptákba is vágja magát Jávor előtt, bemutatkozik:

— Cseko vagyok, a Select-mozij gépesze, Jávor azonban parolázik veje. A munkaruhás, lázastekintetű férfi így folytatja:

— Ezermilliószor vetítettem Önt, drága művészt ur, az életem! Minden vágyam az volt, hogy végre személyesen is megismerhessem.

— Ugye, most csajódot? — mosolyog fel rá Jávor.

— Hogy őszinte legyek, igen! Még nagyobbna képzeltem, mint annyien... Ugye nem haragszik, amiért megmondtam... De nem is ezért köttem ide, hanem hogy tömésoljam a közönség kérését: új, jó filmeket szeretnék látni Jávor Pállal a főszerepben. Tessék már odahatni, hogy szülessenek végre új jó filmek Budapestén!

Jávor elkomrodik.

— Ha rajtam mulna... Először is a filmgyárak szörnyen tönkrementek. Másodsor: nincs nyersanyag. Ilyen körülmények között pedig a pusztá jókatart és lelkesedés mit sem ér. Talán nemsokára mégis lesz vajam!... A szovjet ígért anyagot...

Valaki a tömegből:

— Mj van a magyar—román verziós filmekkel?

— Kizárólag technikai akadály vanak — felel Jávor. — Ha az idő kedvez nekünk, rövidesen ez is megszületik.

Eszbekapok: a kérdézősködő újságíró sze-

repét most maga a közönség játsza. Többet nem is töröm a fejem fogas kérdéseken, rábizom a benyomult tömegre. A mozijépesz kap egy autogramot, feleségét s kislját bemutatja még, aztán átadja helyét a „következőnek”.

A következő: törődött, cingár asszony. Remegő hangon mutatkozik be:

— A högömsn vagyok, instállom. Tessék szíves lenni ideimre a nevít...

Saját fényképének háttáplját tartja Jávor elé. Jávor választ egyet a fejéje nyujtó-jegajább tíz töltőtojából, s aláírkaantja a nevét.

Kiváncsian várom a következő ajáírást. Egy színeszeselemej furakodik ejtérbe, egész paksaméta névjegyét szorongat.

— Mester — könyörög — örök hála kötelez, ha aláírja ezeket a körtykákat! Jávor meghökkenően számlája meg: tíz darab!

— Mind a tízet? Miért kell magának mindjárt tíz aláírás?

A tisztesség feltalálja magát:

— Tíz szerjtem van, kérem. Egyiket sem akarom megbántani.

— Tíz? — döbben meg Jávor — S maga bírja? Csóválja a fejét, izzad a homloka, bajsza fölött is verejtékgyöngyök ütnek ki, nyakán lüktetnek az erek. De aláírja mind a tízet.

A szünetet felhasználom. Egyetlen kérdést intézek a nagy művészhez:

— Meggyőződése, hogy mostani szereplése hozzájárul a magyar—román barátkozás elmélyítéséhez?

— Feltétlenül. Két hónapot töltöttem Romániában, s e két hónap alatt a legparányibb incidens sem ért (a rablást nem számítom, annak nem volt politikai jellege). A Regálban uton-utfélen ismeretlen emberek köszöntek rám, megállítottak egy kézfőgásra, „am ozoare” mondták s mentek tovább, „toate cineste, domnia Jávor”, s futott tovább az autójuk... Groza miniszterelnökkel másfélórás beszélgetésem volt. En tudom, hogy ő mindent elkövet a békeség érdekében. En mindent elkövet a megemlékezés terén, bár, ezt hangsúlyozom, nem mint politikus! Tegyük meg ök is a magukét, s aztán csak klatjuk valaki...
Egy kövér uriember figyelmeztet, hogy a közönség már tombol odakint: második száma következnek. Még néhány sebtes odavetett autogram. Még néhány kézfőgásra s „banda” csatlótagjaival, könnyesen megállították emberekkel, akik most átutak le-nagyobb pillanattal várak átérni, egy-két pamacsnyomlás s maroklás után, aztán Jávor Pál teljes számlásságában felemelkedik a székre, szeművegét leteszi, iszik egy-két korty kórnvú bort s elindul a függönyök Szörnyű a népszerűség, szinte elviselhetetlen lehet. S mégis válni kell és csatlóment a színész tudja, hogy a dicsőség a fájlanat, a jelen és nem marad utána semmi...

Ötszázötvenezer főiskolás és ötvenezer tanár

A Szovjetunió főiskoláin csak nemrégiben fejezték be a tanúvet. Az ország 806 főiskolájának 550.000 hallgatója és 50.000 tanára megkezdte nyári szabadságát.

Ebben az iskolaévben 70.000 különböző főiskolás fejezte be tanulmányait és foglalta el helyét a nemzetgazdasági és kulturélet terén. Az első csapat a annak a 600.000 értelmiségit kitevő hatalmas hadseregnek, amely az új öt éves tero végéig élve a szovjet főiskolákról.

Ezer évben a szovjet főiskolákra a múltévinek a másfélvezését teszi ki. A végzett fiatalok előt széles kapukát nyitották, hogy tehetségüket és tudásukat érvényesíthessék. A szovjet fiatalság egyáltalán nem kell féljen attól, hogy egy szép napon munkanélküli marad. A Szovjetunió nem ismeri a munkanélküliség problémáját.

A Szovjetunió, amióta csak létezik, széleskörű munkaelésztel problémáknak, amely az ország sokoldalú feladatainak végrehajtására képezi ki az ifjakat. A Szovjetunió az 1946-os tanú végén az egész világon az első helyet foglalja el a főiskolások számának tekintetében. A jövőben a szovjet főiskolák 170-180.000 új hallgatót fogadnak befogadni és az öt éves tero végén 674.000 főiskolás tanul majd a Szovjetunióban.

Természetesen ahhoz, hogy ezt a teroet végrehajtsák, hatalmas építkezéseket kell végrehajtani. A főiskolák számára a szovjet állam óriási pénzügyi segítséget nyújt. Megkülönböztetett figyelmet szentelnek az oktatóknak, a különböző laboratóriumok, modern készülékek és kísérleti gépek beállításának. A szovjet főiskolák ösztöndíjjal tartal és tanúadásának egész ideje alatt gondoskodnak szállásáról és étkezéséről is, hogy akadálytalanul és zavartalanul tanulhasson.

A hagyományokhoz híven az iskolaév megkezdése előtt egy hónappal a főiskolák kapu megnyitnak az új egyetemi hallgatók előtt, hogy azok közelről ismerjék meg az a világot, amelyben egész tanulmányi idejük alatt élni fognak. A tanulmányok elemeibe a legkiválóbb tanárok vezetik be őket. Egyben tanácsal is szolgálnak, hogy milyen tudományban specializálja magát a fiatal főiskolai hallgató.

Árvíz után

Írta: BENEDEK MARCELL

TISBACON, augusztus hó. Hazatérkezésem óta mosztandig így szokott történni: A székely lassan átdöcögött Barót patakán átszökken, aztán jobbrafordul, kának és hajtű-kanyarban leereszkedik egy és fél méter magas, amely esős időben patak-melékulcába, amely esős időben patak-melékulcába, amely esős időben patak-melékulcába is szolgál: ott rohan le az eső-eredék és Csikorra nevű kopár hegyről. Tíz lépés után megint éleset kanyarodik a szé-pek, most már balra és meredeken fölfelé. Ha véletlenül nyitva nem lenne a kapunk, menthetetlenül visszagurulna. De a kapu emberemlékezet óta nyitva van, a zárja el is vesztett régen.

A családbeliek megszokták már a két veszedelmes kanyarodót és rábizták magukat a Gondviselésre, amely még soha sem engedte, hogy valamelyikünk nyakát törje közvetlenül a hazatérkezés meghatott pillanatában. Az idegen rémülten kapaszkodik az ülés karvasába s még alig tért magához, amikor belül kerültünk a kapun s a lovak nekivámadva kezdenek ugatni s a nagy L-alakú hosszú fenyőerdőben. Mi nem is bánjuk, ha a vendég magával törvölök most. Esztendői távollét után nem igen tudjuk megállni, hogy száraz szemmel forduljunk be ebbe a faszorba. Tuldósgosan sok emlék fűződik hozzá.

Az idén máshogy alakult az érkezés rendje. A szomszéd udvarára kellett behajtmanunk s kerítésen át hazacepe-keznünk, mert a kapunkhoz vezető kis utcát vagy három héttel ezelőtt feneketlen szakadékká tette az árvíz.

Három határral a falunk előtt kezdül: már látni a nyomait ennek a különös úr-tyennek, amelyet mindössze két órahosszat tartó felhőszakadás és jégeső okozott. Előtte, utána perzselő, pusztító szárazság, hosszú heteken át. A patakmenti földiken mindenütt fehér fűvényások hu-zódtak az asszu fű, a sárgán zörgő leve-lyű törökbuza közt. Az utcséli almafák le-veleit foszlannya verte, gyümölcsöt feke-tek folyókkal bélyegezte meg a jég. Az utak kö-csontvázáról a víz mind elhordta a földet. A kerítések valahol a háradik kaláiban szétszórva emlékeztetnek a ma-gasulajdon szerűségére. Sok háznak ol-dalán ütött szekérnek való kaput a víz.

A mi paradicsomkertünket is ruful megviselte a sokhetes szárazság s a két-órás vízdőz. Ha szellő lebbent, a por szá-gát érezte az ember a fenyő illata he-lyett.

Az ám, a fenyő! Alig, hogy rendebesszéd-tük magunkat, indubuk a házból a kapu felé, hogy a fenyősort köszöntsük.

A fenyőnek nem ártott sem a száraz-ság, sem a jégeső — még a csudamódon idekötözött gém-család fészke is épségben maradt —, hanem az ut feljén bizony kö-ves árok díszelenedik. Földjét Isten tud-ja, hol tette le a kertünkön keresztülfolyó kis hegyi patak, amely azon a napon ten-gerré nőtt, ma pedig egy csepp víz nem sok, annyi sincs a medrében.

Nagy ügyel-bajjal botorkálunk el a nagy L-betű könyökéig. Ott, ahogy ki-nézünk a kapu felé, meglepetés vár ránk. Az ut külső végéből vagy harmic métert már tökéletesen megcsúszott vajak. Bel-jebb kórákások, fővényhalmok. S amit először kellett volna mondanom: az uton egy kicsi szekér, előtte pöttöm kovácska, s a szekérről egy kisfiu éppen lapátolja le a fővenyet.

Ennek a kisfiúnak nyilvános bocsánat-kérréssel tartozom. Ő esztendővel ezelőtt — ő hatéves volt akkor — valamelyik újságban humorosan írtam meg, mennyi-re elfalusiasodott kis déd-unokaöcsém, milyen teli torokkal hőgeti az ókröket a diplomata-modoru, előkelő pénzügyi tiszt-vélsé és a halkszamu gimnáziumi tanár-nő fia.

Azóta, mondom, őt esztendő telt el. Pé-ter öcsém na tizenegy éves, s érkezésem napján az egyetlen férfi volt a háznál, ohónánét e pillanatban két férfi-nemzedék hiányzik. Öszhaju asszonyok, melázó né-zési fiatal leányok között ő meg kis test-verei odjál meg vidám lármájukkal igazi értelmű. Elek dödapó tündérkertjének. De Péter már csak akkor gyerek, amikor nagy alkán időt szakít magának, hogy játsszék a testvérrel. Péter felelősségtu-dó és elfoglalt gazda. Még olvasni sem ül le, állva olvas annak felől, hogy kész ro-hanni, mielőtt szükség van rá. Minden agát-bogát érti a gazdaságnak s istálló-takarítástól kapálásig szeméjfele munká-t, nem fél. Es ez nem aféle nagy szóra-ság a számára, hanem komoly életcél. Mindha valamelyik falusi úkapja támadt volna új életre beanc, olyan határozott-úggal magyarázza, hogy ő gazda akar lenni. Tanulni csak annyit, hogy művel-és, földözött gazda lehessen. Sem könnyeb-ber, sem könnyelmesebben nem akar élni mint más, egyszerű falusi ember.

Szűgyenkezve emlékezem vissza, hogy így beszélt Péter öt évvel ezelőtt is, hat esztendő korában (Hány ember di-csekedhetik ma azzal a világon, hogy öt esztendő alatt egy szikrát se változott a meggyőződése?) Őt ezzel ezelőtt moso-lyogtunk rajta, most kényszerít bennün-ke, hogy komolyan vegyük. Talán még arra is kényszerít, hogy józan igénytelen-séget, szívós munkakedvet, nagyos jelelő-ség-tudatát példának tekintsük.

Legátot fogok a kezembe s odaállok mellé, hogy segísem utéptő munkájában. A beszélgetésünk nehezen indul. Eppen fél évszázad van közöttünk Péter, amióta az esztét bírja, égbenyuló magasnak látta ezeket a fenyőfákat. En olyan idős voltam, mint ő most, amikor a fűvet gyomláltam

közülök nehogy el találja takarni s va-laki lekaszálja az apró cseméjéket.

Mégis csak kivesszem belőle, hogy három hete minden áldott nap meghord — egyéb munkája mellett — két-három szekér kö-vet s vagy tíz szekér fővenyet. Szaksze-rűen magyarázza, hogyan kell az utat követ megalapozni, fővennyel beszórni s azután majd hengerrel lenyomtatni. Kiszá-mította, hány nap alatt jut el az L-betű könyökéig hány nap alatt a házig.

— Ha fuvarozni nem kell közben — te-szi hozzá. Mert néha fuvarozást is vállal a kis szekérral, kicsi lóval s keresett is már vagy huszonnégyezer lejt fuvarral. . .

Játszó gyermek régen megunt volna már ezt a kemény munkát. Ha idáig elvégezte Péter, bizonyos, hogy be is fog-

ja fejezni Aminthogy, szentül hiszem, megvalósítja többi tervét is, földet turó-ósk telkének bőies sugallatát. Hogy meg-érem-e ezt — Isten tudja. De a Péter ut-ján bizonyosan sétálni fogok még ezen a nyáron.

Sétálni . . . igen. De — ha már ennyit emondtam, el kell mondanom azt is, hogy elhúzóban szekérral kihajtnak-e rajta, azt nem tudom. Péter utja, ha el-készül, a kapunál szakadéknak visz. A mellékutca, ahol a Csikora vice lezuho-gott, még nem kezdte helyreállítani a fa-lit. Mindelőtt a nagy házat, csűrét, keríté-sét, csirkéjét javíthatja. Hogy a közös-ségért is kell dolgozni, arra Péter talán gondol már — ki tudja, mi lakik egy tizenegy esztendő kis gazda lelkében? —, de még nem hallgatnának rá, ha el-mondaná.

Mosolyognának rajta, mint én moso-lyogtam őt esztendővel ezelőtt.

Haladéktalanul jelenteni kell a földreformbizottságok ki-gészítésére vonatkozó miniszteri határozat végrehajtását

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség országos központja felhívja az összes helyi szervezeteket, ellenőrizték, hogy a földművelésügyi minisztérium 1015—1940. számú miniszteri határozatának a helyi járási és megyei földreform-bizottságok kiegészítésére vonatkozó rendelkezését végrehajtották-e?

A vonatkozó miniszteri határozat, amint már több alkalommal is közöltük, elvendi, hogy a helyi, járási és megyei földreformbizottságokat a magyar lakosság számárányának megfelelően magyar tagokkal kell kiegészíteni. A földreform-mal kapcsolatos minden fellebbezést az így kiegészített bizottságok kell hogy letárgyaljanak, sőt egyedül csak ezek jogosul-tak erre.

A MNSz országos központja felszólítja a szervezetek vezetőségét, hogy az erre vonatkozó jelentéseiket a szolgálati ut betartásával haladéktalanul küldjék be az országos központhoz, Mária királyné-utca 16.

November 10-én tartják meg a romániai választásokat Augusztus 16-ig megjelenik a választási jelek kimutatása

BUKAREST. — Az igazságügyminisztériumban újabb ülést tartott a központi választási bizottság és átvizsgálta a vá-lasztási jelekről készített különböző terveket. A választási törvény rendelkezései szerint — mint ismeretes — a központi választási bizottság két kimutatást köteles készíteni a választási jelekről, amelyek mértani ábrák, vagy különböző tárgyak képet. A választási jelek kimutatását az új törvény megjelenésétől számított 30 nap alatt kell közölni a hivatalos lapban. Az új választási törvény július 15-én jelent meg, a választási jelek kimutatása tehát augusztus 16-ig nyilvánosságra hozandó, hogy azok közül a választáson résztvevő különböző politikai pártok és csoportok a maguk jelét kiválaszthassák.

Itt írjuk meg, hogy a „Romania Libera” közleménye szerint a romániai választásokat a jövő évi november 10-én, vasárnap tartják meg. A lap szerint a választás időpontjának elhalasztását a választási jelek összeállítására és szétosztására, a választási névjegyzékek összeállítására és ellenőrzésére, valamint a választásokkal kapcsolatos egyéb alakítások eljöttébe hoz-szabb időt igénybevevő munkálatai tették szükségessé.

Az udvari helymegyei székely demokráciák mindent elkövetnek a Magyar Népi Szövetség listájának győzelméért

SZÉKELYUDVARHELY. — Az elmúlt vasárnap Udvarhely vármegyében is meg-kezdődött a Magyar Népi Szövetség vá-lasztási hadjárata. A MNSz országos központja részéről Kacsó Sándor országos alelnök utazott le a vármegyébe hogy tá-jékoztassa a községek lakóit a MNSz vá-lasztási programjáról.

Vasárnap Lovétén, Újszékelyen, Szé-kelykeresztúron, Homoródalmáson, és Ho-moródkarácsonyfalván tartottak értekezle-tet, illetve tisztújító közgyűlést. A tiszt-újítás alkalmával mindenhol urra töreked-tek, hogy a lakosság minden rétege kép-viselet legyen az új vezetőségben.

A közgyűlések alkalmával Kacsó Sán-dor mindegyik községben részletesen is-mertette a választásokra vonatkozó tenni-valókat és a magyar egység kérdésének rendkívüli fontosságát. A jelenlévők min-denhol lelkesen jelentették be, hogy teljes erejükkel felkészülnek bele a választási küz-delembe és mindent elkövetnek, hogy a székelység minden egyes tagja a MNSz demokratikus listájára adja le szava-zatát.

Pénteken reggel kezdődik a MNSz országos női kongresszusa Temesváron

TEMESVÁR. — A romániai magyar nők első országos kongresszusa pénteken kezdődik Temesváron. A temesvári kul-túrteremben tartják meg a népesnek ígérkező kongresszust. Az eddigi adatok szerint több mint 500 kilüldött vesz részt a Bánság fővárosában tartandó kongress-zuson. Ezenkívül részt vesznek egy ro-mán, mint a zsidó demokrata nőszövetség kiküldöttjei is.

Pénteken reggel 9 órakor nyitják meg az országos női kongresszus ünnepélyes ke-retek között, majd a meghívott demo-kraja női szövetségek üdvözlik a kon-gresszust. A MNSz országos központja részéről Szűcs Margit végrehajtóbizottsá-gi tag beszél, majd az egyik temesvári énekkar szerepel énekszámokkal. Ugyan-aznap délutánján Dóry Erzsébet tartja meg a központi nőbizottság beszámolóját és a megyei szervezetek felelősei olvas-sák fel jelentéseiket eddigi munkájukról.

A kongresszus második napján, szom-baton reggel, az előző napi jelentéseket vitatják meg az országos kongresszus résztvevői, majd Bánya László végrehaj-tóbizottsági tag ismerteti az önálló ma-gyar lista szükségességét és a MNSz ki-áltványát.

Róvy Ilona a Demokrata Pártok Blokk-jának és a MNSz kiáltványának női vo-natkozású pontjait ismerteti. Takács La-jos dr. a régi és a mai választási tör-vény ismerteti. Majd az új központi nő-bizottság tagjainak megválasztása után felolvassák a határozati javaslatot.

Vasárnap, augusztus 18-án női nagygyü-lést tartanak a színház épületében. A nagygyűlést Bálm Róza, a MNSz temes-vári tagja nyitja meg, majd Petváiné bi-hari földműves asszony, Szabó Etelka te-mesvári munkásnő és Szűcs Margit orszá-gos végrehajtóbizottsági tag beszélnek. A MNSz országos női kongresszusára meg-hívták a különböző jótékonyági és egy-házi női szervezetek kiküldöttjei is.

Kolozsvári mozik műsora:

Capitol: Párba! semmiért. Corso: Kéj-utazás Párisba és a Földközöngeren. Pazarkidőjárás francia filmretek. Előadá-sok: 5, 7, 9 órakor. Munkás: Rex, a csodáló, Premier. Izgalmas amerikai cow-boy-film, előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Royal: Halálos csók. Select: Holét az öngyöknek! Magyar vigjáték. Főszereplők: Szűcs Szabó, Bánszky Róza, Veres Ernő és Haj-may Tibor. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Tália: Hétre jötték. Főszereplők: Jávor Pál, Hódvégi Valéria. Előadások kez-dete: 5, 7 és 9 órakor. Uránia: Mai lányok!

Minden öntudatos magyar ember ellenőrzi a választási névjegyzékbe való felvételét!

A **TALIA-mozgó** rendes helyiárok mellett vetíti az **ÉLETRE ÍTÉLTEK**

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

című nagyszerű magyar filmet, melynek főszereplői **Jávor Pál** **Kidvách Valéria**

Buter, szőnyeg, irógép és egyéb értéktárgyak vétele. eladása.

„UNICOM”

Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapjának sport-száma.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai uca 7. Távbeszélő 258.

Az Erdélyi Múzeum új évkönyve

Készségesen bár, de annál gazdagabb tartalommal jelent meg az idén a „Múzeumi füzetek”, az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi és matematikai szakosztályának 1945. évkönyve. A vasikos kötetben ugyancsak meglátszik a népi egyenlőség jegyében születteit Boljai Tudományegyetem tanárainak még a szervezés és kedvezőtlen körülmények évében is tudományos munkásságban megnyilvánuló termékenysége. Erre csak büszkének lehetünk és benne — az Erdélyi Múzeum bölcsészeti szakosztályának kiadványával együtt — egyetemünk tudományos színvonalának igazolását látjuk.

A tartalomjegyzékben a fizikai és matematikai tudományokat Vescan Teofil, Fényes Imre, Borbély Samu, a geometriát Molnár József és Filja Jenő, a földrajzot Incze Andor, a geológiát Török Zoltán, a zoológiát Boga Lajos, a növénytant Kol Erzsébet és a csillagászatot Dezső Lóránt neve képviseli. Közöttük a közönség érdeklődésére különösen Vescan Teofil tudományelméleti tanulmánya („Adalékok a modern tudományos alapfogalmak megismeréséhez”) tarthat számot, melyben leírja a fejlődés vonalát Paul Langevin dialektikus materialista felfogásáig, melyre kikérülhetetlenül elvezet a természet jelenségeinek, előrelátásának kutatása és vizsgálata.

A poigári tudományok — melynek egyik megalkotója maga Newton — a feudális-mus skolasztikáját sikerült bizonyos, mekaniikus-determinista világnézettel helyettesíteni, de nem sikerült magát teljesen megszabadítani a középkori világszemlélet maradványaitól, ami bizonyos misztikus színezetben jut kifejezésre.

Ilyen értékesek Török Zoltánnak a Kelemen-havasokban végzett geológiai, tektonikai és vulkanológiai tanulmányai.

Szintén tudományelméleti vonatkozású Incze Andor két tanulmánya. Az egyikben a középkori arabok földrajzáról írva megállapítja, hogy míg a középkori skolasztikus Európájának szemlélete a természettudományok óriási visszacsúszására vezetett, addig arab területen orvosok és természettudósok szorgalmasan dolgoztak a műveltség megmentésén. Egy másik tanulmány (a fizikai földrajz fejlődéstörténeti szemlélete a XIX. század elején) kimutatja, hogyan vezetett el az ut a XVIII. század metafizikai béklyójában vergődő Cuvier katasztrófaelméletéhez az angol Lyell pozitív megfigyeléseken alapuló evolúcionizmusáig. Az eróziófelismerésről írt tanulmányában a domborzat keletkezésének új elméletét adja.

Ismételjük, a kötet szép ígérete az erdélyi magyar egyetem jövővé és reméljük, mind kedvezőbb körülmények között történő munkásságának. (—)

AZ EMGE TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSA MEDGYESEN. Az EMGE Nagykülli jármegyei kirándulási Kénossy Zoltán felügyelő kezdeményezésére tanulmányi kirándulást rendezett Medgyesen és környékén. A kirándulásra a gazdakörök képviselőiben nagyszámú magyar gazda jelent meg, de résztvettek a Magyar Népi Szövetség és az Ekés Front kiküldöttei is. Az EMGE központját dr. Szász István ügyvezető alelnök képviselte a szépen sikerült rendezvényen. A helybeli nagy iparvállalatok megtekintése után a tanulmányi kirándulás résztvevői meglátogatták az egykori szász gazdasági iskolát, amely T. Volcov inspektor vezetésével ma is mintagazdálkodást folytat. A látogatásokat követően a résztvevők alaposan megvitatták tapasztalataikat. Dr. Szász István előadást tartott, amelyben során számos szakkérdés megvitatásán kívül a gazdamber és az ipari munkás lelki és gazdasági kapcsolatainak minél szorosabbá tételét hangsúlyozta. Este a gazlak közös vacsorán vettek részt. Több beszéd hangzott el. Különösen mély hatást keltett a MNSz képviselőjének az EMGE jelentőségéről kiemelő beszéde. Az Ekés Front képviselője ugyancsak meleg szavakkal üdvözölte az EMGE-kiküldötteket. A hasznos találkozás a legjobb barátság és egyetértés légkörében ért véget.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Jakab Judit fogorvos rendelését újból megkezdte Horea-ut 82 aján.

(*) A FODRASZMESTEREK SZAKSZERVEZETE ma, kedden délután fél 4 órakor vezetőségi ülést tart. Előnökség.

(*) PRAGABA UTAZÓK saját érdeklükben jelenjenek meg a Sfatu Negustoreschen ma, kedden déli 1 órakor.

Uj vasutvonalakat építenek Erdélyben és a Bánságban, kijavítják az északerdélyi hidakat

BUKAREST. — A háboruban a romániai közlekedési eszközök, a hidak és a vasúti pályatestek súlyosan megrongálódtak. A felszabadulás után mindenütt megindultak a hidépítések, az utjavítások. A dolgozók nagy tömege és a kormány is állandó erőfeszítést tett a megbénult és elégtelen közlekedési és szállítási viszonyok rendbehozatalára, a szovjetunió megértő támogatása pedig nagyszámú vasúti kocsihoz és mozdonnyhoz juttatta Romániát. A modern gazdasági élet elengedhetetlen feltétele a biztonságos és gyors szállítási eszköz.

A kormány ilyen irányú erőfeszítéseinek öröndetes eredménye az, hogy — ha nem is eszményi módon —, de ma már az ország valamennyi része és eldugott sarka is résztvehet a kibontakozó új élet létketésében. Megjavítják a régi, közlekedési vonalakat,

de ezen túlmenően új vonalakkal sürítik közlekedési hálózatunkat.

A közlekedésügyi minisztériumban tervek készült a vasúti hálózat bővebb kiegészítésére: Erdélyben Lugos—Marosillye, a Piski—Káránysebes—Orsova vasutvonal kiegészítésére és a brassó—segesvári országút korszerűsítésére. Tervebevétek még a háború átváltoztatásával — de inkább a német csapatok visszavonulásával — felrobantott és erőszakosan megrongált hidak megjavítását. Bihar, Kolozs, Szatmár és Arad vármegyékben megjavítják az összes gyenge karban lévő hidakat.

A közlekedésügyi miniszter jóváhagyta az elkészített tervezetet és ennek alapján még augusztus hónapban megindulnak az építkezési és javítási munkálatok.

A hitleri Németországban folyó a világ legnagyobb pénzhamisítása

NURNBERG. — A nürnbergi nemzetközi bíróság megállapította, hogy a hitleri Németországban folyó eddig a világ legnagyobb pénzhamisítása. A bíróság a 958 titkos irat áttanulmányozása után állapította meg, hogy a mathauseni lágerben, Joachim Rosuler vezetésével, szakszerű idegen bankjegyjámsítás folyt.

Joachim Rosuler tizenhárom különböző országból származó zsidó társával pénzhamisításra alkalmas különleges üzemben mintegy 300.000 millió angol fontot gyártott 5, 10, 20 és 50 egységű angol fontos bankjegyeket.

A szovjet csapatok bevonulása előtt a németek a gyártási szakembereket és a megmaradt anyagokat elmenekítették.

134.000 dollár kártérítést követel a román államtól egy amerikai állampolgár

ARAD. — Érdekes per foglalkoztatja az aradi törvényszéket. Arthur Gessler amerikai állampolgár pereli a román államot egy 1945 őszi elszervezett kárért.

Arthur Gessler — mint a periratban elmondja — 1945 augusztusában Budapestről, Konstancán keresztül Törökországba akart utazni. Sofronea határmenti helységben a román vámőrség nem adta ki részére utazóböröndjeit azzal az indoklással, hogy azokat hivatalosan Konstancába irányították.

Gessler — állítólag — többször meg-

sürgette a böröndök leszállítását Konstancába, de eredménytelenül. Pár nap múlva visszautazott Sofroneaba, de a böröndjei már nem voltak a vámhivatalban. Hat héttel később az egyik sofroneai lakos szemétdombján megtalálta egyik értékes, de agyontépázott festményét, amely valamelyik böröndjéből kerülhetett ki.

A fejjelentő feljöltsé teszi a román államot a vámtisztviselők hanyagságáért és elszervezett vesztéséért 134.000 dollár kártérítést követel. Az aradi bíróság döntését jogszkörökben nagy érdeklődéssel várják.

A MNSZ KOLOZSVÁRI SZERVEZETÉNEK IV. KERÜLETI NAGYGYÜLESE. A kolozsvári MNSz IV. kerületének 2. tagozata augusztus 15-én, csütörtökön este 7 órakor előadással és beszámolóval egybekötött nagygyűlést tart, melyen minden tag megjelenszét elvárja és vendégeket is szívesen lát a kerületi szervezet vezetősége, Horea-ut 51. (Bejárat a Kálvin-utca felől, a hídelvei református templom mellett.)

Felvételled-e már magad a választási névjegyzékbe?

HARMINCYOLC SZÖLLŐBIRTOK TÉVES KISAJÁRTATASA ELLEN FORDULT ORVOSLÁSOT A KORMÁNYHOZ NAGYVARADRAÓL A MNSZ. A nagyváradi és biharmenyi központi járási agrárbizottság harmincnyolc olyan nagyváradi szőlőbirtokot nyilvántartott kisajátítottak, amely szőlőbirtokok terjedelme alatta van a tíz holdnak. Ez az intézkedés annyival inkább sem állja meg a helyét, mivel az 1015-ös számú rendelet alapján a tíz holdon aluli szőlőbirtokok egyáltalán nem sajátíthatók ki. A sérelmes kisajátításról a Magyar Népi Szövetség táviratilag értesítette a minisztériumot, kérve a sérelem orvosolását.

MEGJELENT AZ „IPAROSOK LAPJA” LEGÚJABB SZÁMA. A Romániai Kisiparosok Országos Központi Szövetségének hetilapja, az „Iparosok Lapja” legutóbbi száma gazdag tájékoztató anyagot közöl, amely minden romániai kisiparost közelről érdekel. A legutóbbi szám közli Demetrescu Eugen pénzügyminiszteri államtitkárnak az adókulcs leszállítására és a kisiparosok adóssárgémeinek orvoslására Kolozsváron tett megnyugtató ígértét, továbbá az észak-erdélyi munkások, mesterlevelek és iparigazolványok becsordolásának módjairól. Ismertetést közöl a brassói kisiparosok augusztus 23-án megnyíló önellő kiállításáról és a torlai cipészek panaszát a köledelmes és nem megfelelő minőségű bőrelhártsással kapcsolatban. Az érdekeltek megnyugtatólására közli, hogy a pénzügyminisztérium 555.506. számú rendelkezésében a borbélyüzletek mentesül a fizetési kötelezettségtől és így 12 százalékos rendkívüli adó (japozit exceptional) fizetése alól is. A lap szerkesztőségének és kiadóhivatalának címe: Bukarest, Strada Sfântu Apostolului 14, ahol az „Iparosok Lapja” megrendelhető.

ÚJABB ROMÁN HADIFOGOLYSZÁLLITMÁNY ERKEZETT VISSZA A SZOVJETUNIÓBÓL. Augusztus 10-én, szombaton Socola-Lasi állomásra újabb hadifogolyszállitmány érkezett a Szovjetunióból. A hazatérő hadifogolók többsége erdélyi származású, köztük számos a magyar is. Főleg rendfokozat nélkülek, vagy tisztsek és néhány tiszt is. A hazakerkezett hadifogolyokat a Népközelim éjelmiszerekkel és dohányművel látták el, majd a szállitmányt Fokányba továbbították. Az egészségügyi intézkedések megtétele után a visszatér hadifogolyokat hazaszállitják állandó lakóhelyükre.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANNYELVŰ LEÁNY IPAROS TANONCISKOLA igazgatósága felhívja vidéki elnököket, hogy a tanoncotthonban való elhelyezésük érdekében sürgősen jelentkezzenek a délelőtti órákban az iskola igazgatóságánál.

A MNSZ KÖZPONTI NŐBIZOTTSÁGA magyar női vonatkozású jejszó, vers. és énekpályázatot hirdetett. A nagy érdeklődésre való tekintettel és több megye kérésére a pályázat beküldésének határidejét elhalasztották augusztus 15-ig.

HELYREIGAZÍTÁS. A Világosság vasárnapi számában megjelent Iljés Béla: „Történelmi lecke” cikkében nyomdai okokból sajtóhiba érte a hiba csuszott be. A helyes szöveg a következőképpen hangzik: De a bevonuló orosz katonák nem akasztófákat ácsoltak, hanem kenyeret osztottak. Különböset tudtak tenni a Hitért kiszolgáló magyar reakció és a dolgozó magyar nép között.

NYUGTÁZAS. Tántz Jenő kolozsvári lakos 20.000 lejt adományozott Veress Ilona és hat gyermeke részére. Az adományt rendelkezési helyére juttatjuk. További adományokat kérünk.

A KOLOZSVÁRI REFORMÁTUS SZERETETHÁZ A VIDEKI LEÁNYTANULÓKAT ÚJRA BEFOGADJA. A növendékek előadását természetbeniek és később pontosan megállapítandó mércékkel, körülbelül havi 40.000 lej internatusi díj ellenében biztosítja. A részletes felvételi feltételek iránt — helyes, megcímzett boríték mellékelésével — érdeklődni lehet az Intézet igazgatóságánál Kolozsvár, Horea-ut 51.

KOLOZSVÁRI SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Augusztus 13-ától augusztus 16-ig bezárólag szolgálatban: dr. Hintz (Szabadság-tér 28), Órangyal (Majlivoszki-tér 1), Remény (Horea-ut 50), Diana (Jókai-utca 23) és Acselap (Széchenyi-tér). Augusztus 13-án egész éjjel szolgálatban: dr. Hintz és Remény gyógyszerárak.

Az új választási törvény szövege

BUKAREST. — Az új választási törvény további rendelkezéseit az alábbiakban meretjük:

A többi esetekben a szavazat lentségét a szavazóközvet íródjára az elbontásakor állapítja meg, de szavazatokat beszámítják a leadott szavazatok számába.

Azokat az észrevételzett szavazatokat, amelyeket a szavazóközvet íródjára szavazóknak minősít, a megfelelő jelölőlistára számított, de ezeket a szavazóközvet is megőrzik a választási iratgyűjteményben nyújtott fejlebbezés vagy észrevétel jejlőksévele.

Az eredményt két kimutatásban adják meg, amely kimutatások közül az egyik a választási iroda egyik tagja által készített, a másik pedig a képviselőjelöltek által készített, de ezeket a szavazóközvet is megőrzik a választási iratgyűjteményben nyújtott fejlebbezés vagy észrevétel jejlőksévele.

Ezekbe a kimutatásokba bevezetik az összes leadott szavazatok számát, az érvénytelen szavazatok számát, továbbá a képviselőjelöltek jelölőlistáját — a szavazóközvet feltüntetett sorrendben — és az egyes listára leadott szavazatok számát.

52. szakasz. Az urna felbontása után szavazóközvet vesz fel, amelyben leszegzi a választási műveleteket, a szavazás eredményét, külön feltüntetve minden egyes listánál az arra leadott szavazatok számát. A jegyzőkönyvet az elnök, a választási iroda tagjai és jegyzője írják alá.

A választási iroda tagjai aláírásának hiánya nem befolyásolja a jegyzőkönyv érvényességét. Az elnök jegyzőkönyvben lejegyzi azokat az indokokat is, amelyek a aláírását megakadályozták.

A jegyzőkönyv egyik példányát annak kerületi bíróságnak küldik meg, amely a szavazóközvet tartozik és a képviselőjelöltek eről a példányról törvényes másolatot kaphatnak.

53. szakasz. A szavazási művelet egész ideje alatt, az urnák felbontásakor a képviselőjelöltek a kiküldöttek és helyettesek (bizalmiférfiak) és a választók is feltehetően jelenhetnek be a műveletekkel kapcsolatban.

A feltebbezés írásban kell benyújtani szavazóközvet elnökének, aki annak átvételéről igazolványt ad.

A szavazóközvet elnöke azonnal dönt a olyan feltebbezés felett, amelyek elfutása nem szenvedhet késedelmet.

54. szakasz. A választási iratgyűjtemény magában foglalja a megállapított eredmény kimutatását, a jegyzőkönyvet, szavazóközvetben lefolyt választási műveletekkel kapcsolatos fejlebbezéseket, valamint a megállapított érvénytelen szavazatokat, a szavazóközvet elnöke e törvény 52. szakasz rendelkezéseit szerjnt felvett jegyzőkönyvvel együtt legkésőbb a jegyzőkönyv felvételétől számított 24 óra alatt köteles megküldeni a választási irodának.

Az eredmények központosítása

55. szakasz. Az összes szavazóközvetek beérkezett eredmények alapján és a benyújtott fejlebbezés eljntézése után a választási iroda összeállítja az új választási kerületi eredményeket és háromhasábos kimutatást készít, amelybe beírja az összes szavazatok, az egyes listákra leadott szavazatok és az érvénytelen szavazatok számát.

56. szakasz. A képviselői mandátum szítóztatást minden egyes választási körzetben a választási iroda a következő szabályok szerjnt éjti meg:

Minden egyes listára leadott szavazatok számát folytatolagosan elosztják 1, 2, 3, stb. számmal, amnyi osztást végezve, a mandátum kerül szétosztásra. Az ily módon kapott hányados a nagyzág sorrendben egyenlő számban elosztják a szétosztásra kerülő mandátumok számával és így nyert legkisebb hányados szolgál a választási hányadosul.

Minden egyes jelölőlista annyi mandátumot kap, ahányszor a választási hányados megvan a leadott szavazatok számában.

A szétosztás azzal a listával kezdődik, amely a legtöbb szavazatot kapta és folytatódik mindaddig, amíg a mandátumok szétosztótták. A többi listák esőkkenő számban — a kapott szavazatok arányában — kapják a mandátumokat. Abban az esetben ha két jelölőlista ugyanannyi szavazatot kapott volna, a szétosztandó mandátumok sorrendjét sorsrúzás után döntik el.

A többi jelöltek az új lista pótlás se, övé nyilváníthatnak.

Ha csak egy képviselő választandó a mandátumot annak a listának adják, amely a relatív többséget érte el, ha két vagy több lista kapott volna ugyanannyi szavazatot, a mandátumot sorsrúzás után itélik oda.

A választási törvény további rendelkezéseit lapunk következő számában közöljük.

köztisztviselők számára

Felhőkarcoló-negyed épül Bukarestben

Nyári riport a kánikulában égő fővárosról

BUKAREST. — (Munkatársunktól.) A politikai élet felszíne látszólag csendes. A politikusok és a miniszterek a hét végén az ország legkülönbözőbb részein járnak. Szinte kivétel nélkül mindenkit a béketárgyalások foglalkoztatnak. A szenvedélyesen újságolvasó Bukarestben a lapoknak nagyobb a keletje, mint bármikor. Ismeretes, hogy a nemzetipárti pártjait uszító „Dreptatea” kinyomtatását megtagadta a szervezett munkásság. Helyét a liberálisok lapja igyekszik sűrűn elfoglalni. Rikkancsai vad zajongással rohanják meg az utcákat. Hasonló lármával foglalják el a forgalmasabb utcákat a majnista „Tribuna Ardealului” rikkancsai. A közönség elleni időpontja: a késő délutáni órák, amikor a leülepedő hőség elől átfutnak a lakásukból és irodájukból az utcára tódulnak a polgárok.

Pénzért bármit lehet vásárolni

Az utca élete csendesebb, mint máskor. A hőmérő állandóan az 50 Celsius körül jár. A belvárosi kapuk árnyékában alkalmi vándorkereskedők árulják portékáikat. Egy doboz angol Chesterfield vagy Camel cigarettát 28 ezer lejért árulnak. De asztalt helyettesítő ládájukon látható eredeti csomagolású angol kakaót is. Egy száz grammos dobozért száz ezer lejt kérnek. De van angol teájuk is, sőt eredeti csokoládé, gyümölcs- és halkonzervek. Nem valószínű, hogy a láda alól egy-egy üveg whisky is előkerül. Csak legyen mivel megfizetni a kétségtelenül finom angol esemegéket. Ebédidőben járok a tájékoztatásügyi minisztériumban. A tisztviselők épp kenyéradagjukat váltják ki. Egy körülbelül negyven dekás, kitűnő ízű barna cipó ára

De egyszerre hatalmas tehergépkocsikon fiatal és lelkes csoportok száguldanak végig a városon: a demokratikus pártok és szervezetek lelkes agitátorcsoportjai. Enekiükől és jelszavajuktól visszhangzik az utca. A falakon mindenütt a Demokrata Blokk lelkesítő választási jelszavai. A „történelmi” választási agitációjának a fízett rikkancsok ordibálásán kívül sehol semmi jele. A főváros egyik negyedében a minap Pauker Anna volt a vezérszónoka a demokratá választási nagygyűlésnek. A falragaszok még ott díszelnek a falakon. Új falragaszok arról beszélnek, hogy a következő napokban Luka László hívja az egyik sportstadionba Bukarest népét. A németek bombázza, lerombolt Nemzeti Színházal szemben a Demokrata Blokk választási irodájának kapujában állandó élénk forgalom.

szórakozó helyen háromszázezer lejt fizetett egyetlen üveg borért.

Városszerte óriási aranyu építkezés folyik. A rombadólt épületek helyén új felhőkarcolók jelennek meg. Százmilliárdos épülettömbök szöknek a magasba.

A legnagyobb aranyu építkezésbe azonban a kormány kezdett. Jövőre egy városnegyednek megfelelő amerikai aranyu épületcsoport készül el. A közalkalmazottak olcsó és minden korszerű vívmánnyal felszerelt lakásai.

Mindenütt magyar filmeket játszanak

A mozgóképszínházakban, amerre csak járunk, mindenütt magyar filmeket játszanak. Főlöleges megjegyzenem, hogy ezek a filmek a magyar kultúrának nem sok dicsőséget szereznek. A nyári közönség mégis szereti ezt a sok és értelmen érzelmességét. A fényképezés kirkataiban a Bojárasszonyok megszépített arcmása mellett Bársony Rózsi frakkban...

Ideje volna, hogy az arra hivatottak már az igazi magyar kultúra megismertetésére is tegyenek valamit.

Román részről megvan a hajlandóság erre. A filmigazgatóság mindent elkövet, hogy demokratikus magyar filmek kerüljenek az országba. Nem rajta mulik, hogy magyar film címén többnyire még csak szeméttel dicsekedhetünk, meg Bársony Rózsiakkal, Dénes Oszkárokkal és Sálamon Bélákkal. A csorbát a magyar Operaház énekeseinek és táncosainak sikerült némileg kiküszöböljök. Mert a magyar kultúra másból is áll, mint tingli-tang-íből. m. j.

Aranyláz

Az Aranyos-vize az Érchegység szikláiból kimosott aranyzemcséktől kapta nevét. Valaha a Marosban is találtak aranyat, manapság is keresgélnek a Duna iszapjában, az Ipoly pedig egyenesen gazdag benne. A hegyek nem fogynak ki legnemesebb természeti kincsükből: Dárius óta halmozzák el az arany áldásaival és átkaival az emberiséget...

Ma már a Kisszamos kolozsvári malomárkában is találnak aranyat. Mégpedig nem természetesen, hanem afféle „tenyésztett” aranyat, minthogy van tenyésztett amerikai pisztráng is némely patakban. Ez az arany a város hétköznapi hulladékaival, a seprűvégre került szeméttel jut a szemétdombokra s onnan a malomárkba — de az is lehet, hogy házkutatás előtti pillanatokban süllyeszti el valami bosszus és rémült ember, akárcsak Hagen a Rajna kincsét...

A Széchenyi-tér háta mögött, a város közepe, ahol a legtöbb kloaka szakad a malomárkba s legdusabban tenyészik a patkány, az idén is megjelentek az aranyláztól kivert Chaplin szaktársai: három nekivetkezett cigány lapátolja a vizet. Mozdulataik szakszerűek, begyakorlottak, mintha kutyafogással, árnyékshékordással tán még őseik foglalkoztak volna. A vékonyra kopott, ezüstösen fényes lapátot jó mélyre benyomják a homokos-iszapos mederbe, koncolt, edénymaradványok, a bronzok közé, aztán kiemelik s baljukkal elkezdnek turkálni a felhozott anyagban. Tört cinkanalak, csavarok, szegecs és hajrúk akombákoma közt néha megcsillan valami. Egy mozdulat s a valami bekerül a lábujzsebbe. Az ólomdarabok, rézlemezek, szővel a másodrendű értékek pediglen egy vászon-társnyában tűnnek el.

— Az adóhivataltól nem félt — szólók rá felülről az egyik gyönyörhalászra. — Vállal von s tovább matarász a lapátom. Egy apró aranykereszt villan elő, hogy máris eltűnjék a bal lábujzsebben, éppen a szív föjött.

— Mutassa már, mi mindent talált ma? — nógatom.

— Nekem megmutathatja bátran: nem az adótól vagyok, sőt...

A szikár, napszitt ercből zöldes szempár mered fel rám. Méricskél, fürkész, körültapogat, akárcsak a leleteket. S nemsokára egy aprószemű, teljesen ép, kicsit összehúzódott nyáklánc, egy római pénz, egy tán Bethlen Gábor korabeli magyar ezüst-tallér s néhány törtarany darabka reszket a tenyerében.

Hüledézem észbe kapítja. Tán azt olvassa le arcomról, hogy maholnap én is felcsapok s egy vetélytársal több leszek neki?

— De van nap, hogy nem találok semmit — igyekszik elkedvetleníteni. — Nem mind arany, ami fénylik. A lábam már hasogatja a köszvény, nem lehet ezt sokáig csinálni, ne gondolja az ur...

— Pedig előjött az ideje, hogy én is megpróbálom — ugratom. Valaha halász voltam, miért ne próbáljam meg az aranyászatot is?

Valóban, ez is egy fajta halászat. A szerencse itt is minden szakértelemnél többet ér. Volt idő, amikor szerencsés halásznak tartottak... Nézem, nézegetem a tetováltkaru, lábhis, drótozott facipős embert, s némi irigységgel állapítom meg, hogy én még mindig nem ériem a társadalmi fejlettség ama fokára, hogy gatlástanulm velkeshetnék neki ennek a mesterségnek. Bár ami késik, nem múlik. S ez a toprongyos cigány civilben bizonyosan milliomos. Estére kicsipi magát, nyakkendő kös s bilgericsizmában malagambázik a „Carolában”.

12.

Lezajlottak az országos Petőfi-ünnepek

Az ország magyar sajtóját még mindig foglalkoztatják az országos Petőfi-hét ünnepi eseményei. Csak most kezdenek kibontakozni az idej ünnepek hatalmas méretei, most kezdjük látni, hogy az utolsó két hét, a legnagyobb szabadságharcos költőnk halála napja körül, micsoda tömegmegr. Izduások jegyében zajlott le. De kivette részét az ünneplésből az ország fővárosa is: itt a Szenátus aulájában a Román Irószövetség emlékeztet meg Petőfiről. Ezen az ünnepségen Cruceanu Mihail tomácsolta a román írók hódolatát a demokrácia és a világ-szabadság eszméjéért életét adó költő emléke előtt. Méjusz József pedig a Románia Magyar Irószövetség üzenetét tolmácsolta.

A brassói Petőfi-estet a MNSz a város legnagyobb előadótermében, az Astrában tartotta meg. Az ünnepségen megjelent Kerkó Gyárfást az egybegyűltek hosszasan élették. A románság nevében Calmus Vjctor emlékezett meg Petőfiről. Asztalos János pedig alaposan felépített beszédében a látóid erejű költő-prófétát idézte.

Sepsiszentgyörgyön a városháza nagytermében volt a Petőfi-ünnepély. Az ünnepi szónok, Szentjányi Jenő, előadásában kitért Petőfi székellyföldi kapcsolataira is. Az estét a Székely Színház művészeinek szavaltata és énekszámai tették színessé.

A Nagyszombati ünnepség a városi színházban zajlott le. Az ünnepi beszédet Lőrincz Samu evangélikus lelkész mondta. A műsor művészi részében nagy számmal vonultak fel Nagyszomben lelkes magyar műkedvelői.

Magyar—román—szláv Petőfi-ünnep

A temesvári ünnepségen a MNSz szónokain kívül a román írók nevében Banutu Ion költő méltatta Petőfi érdemeit és eszméit.

— Petőfi életé és harca példakép a szabadságszerető népek számára — mondotta. — Emléket legjobban úgy tiszteljük, ha harsz közönséget vállalunk annak megvalósításáért, amért a költő életét áldozta fel. Jovanovic Dobryvoj a románjai szlávság legközvetlenebb üdvözlését hozta s szívből vajú csatlakozását jelentette be a magyarországi ünnepségre, majd Petőfi költészetének és emberj magatartásának a szerb költőkre tett hatásáról beszélt.

Az ünnepi előadás Szabolka András mondotta, éles megvilágításban helyszere a közönség elé a népi szabadságharcos költőt. Az ünnepség műsorát a helyi színház és műkedvelőgárda legjobbjainak ének- és versszámai gazdagították. Vasárnap délelőtt került sor a szabadságsz. Petőfi-emlékmű megkoszorúzására, mely alkalmával Sodr József, a MNSz helyi igazgatóságának elnöke

mondott beszédet, a helyi románság kegyeletét pedig Lipovan Aurel községi bíró tolmácsolta; a szavalók Petőfi és Cosbuc verseiből adtak elő.

A MNSz temesvári szervezetének megháta és Blaskovics-telepi tagozatai is megrendezték a maguk Petőfi emlékünnepélyét. A Bányász többi magyarlakta helysége is méltó keretek közt hódolt Petőfi emlékének. Hatalmas tömegeket megmozgató ünnepi eseményekké nőttek ezek az ünnepségek Zombolyán Végváron, Nagyszentmiklóson, Ujmosonján, Óteleken és Ujlásodán is.

A Székelyföld ünnepe

Székelykeresztúron a környékbeli falvak magyarsága is résztvett az ünnepségen, ahol Kovács György író tartott nagyhatású beszédet Petőfi forradalmi hagyatékáról. Költői lendületű beszédében mutatott rá arra, hogy a jogáért küzdő magyarságnak nincs és nem lehet más útja, mint az az út, amelyet Petőfi Sándor annyit következtetéssel hirdetett.

A Csíkszeredán megtartott Petőfi-ünnepség egyuttal egész Alsócs székelységének is nagy tájékoztatója volt. Bár majdnem minden község megrendezte a maga ünnepségét, hatalmas tömeg vonult fel a csíkszeredai ünnepségre is, melyen Tompa László, a nagy székely költő beszélt meghatottan a szabadság nagy költőjéről. Megrázó erejű beszéde után Petőfi-dalok és Petőfi-versek hangzottak el, majd Albert Vilmos főgim-

názumi tanár tartott előadást Petőfi életéről, ennek az életnek következetes szabadságharcos mivoltáról.

Az ünnepség után a MNSz rendezésében szépen sikerült kertj mulatságot rendeztek a környékbeli falvakból összesereglet ifjúság részére.

Székelyudvarhely magyarsága is tekintélyes tömeggel vonult fel Petőfi halála 97. évfordulójának megemlékezésére. Az ünnepséget, mint mindenhol, itt is a MNSz rendezte. Bevezetőt Tomorj Viola mondott, az ünnepi beszédet pedig Szabédi László tartotta. Jellemezte Petőfi költői és emberi természetét, forradalmi egyéniségét s felhívta a magyarságot Petőfi példájának követésére.

Nagybányán az ünnepség a Petőfi-emléktábla megkoszorúzásával kezdődött; este az előadásra főleg munkástömeg vonult fel. A város román polgármestere a Nemzeti Demokrata Arcvonal nevében méltatta Petőfi jelentőségét. Az ünnepi szónok, Asztalos István a szabadságharcos, politikáló Petőfit jellemezte a közönség legteljesebb elismerésére.

Másnap a Nagybányától 10 kilométerre fekvő Koltó községben, mely Petőfi legboldogabb napjait látta, a MNSz ünnepségok keretében megkoszorúzták a Telekj-park öreg somfáját, mely alatt Petőfi Szendrey Julijával üldögélt; a Vágó Károlyné tiszteletes asszony rendezte ünnepség ünnepi beszédét itt is Asztalos István tartotta.

Keclemen László, a kolozsvári Betegsegélyző-pénztár igazgatójának tájékoztató nyilatkozata az új társadalombiztosítási törvényről

KOLOZSVAR. — Az 1916. július 15-én életbe lépett új társadalombiztosítási törvényről az érdekeltek helyes tájékoztatására Keclemen László, a kolozsvári Betegsegélyző-pénztár igazgatója az alábbiakban ismerteti az új társadalombiztosítási törvény rendelkezéseit:

— A különféle biztosítási díjakat az új törvény egységesítette és az alkalmazottak tényleges javadalmazásának 13 százalékában állapította meg, amelyből 9 százalékot a munkaadó, 4 százalékot pedig az alkalmazott fizet.

— A bélyegrendszer továbbra is érvényben marad az olyan vállalatok és üzemek részére, amelyek nem foglalkoztatnak ötnél több munkavállalót, a kisiparos munkaadók azonban akkor is bélyegben fizethetik a járulékot, ha alkalmazottaik száma nyolcnál nem több.

— Az ötnél több munkavállalót foglal-

koztató vállalatok és üzemek, valamint a nyolcnál több alkalmazottal dolgozó kisiparosok és mesterek a biztosítási járulékot havi bejelentési jegyzékkel fizetik. A járuléka tényleges bruttó fizetésnek 13 százaléka. Javadalmazásnak számít a bér, jutalom, jutalek, a nyereségből való részesedés, valamint a különböző pótlékok és segélyek, amelyek az alapfizetéssel együtt a munkavállaló teljes keresetét alkotják.

— A jegyzékkel fizető munkaadók, az összfizetésnek 13 százalékában megállapított egységes járulékos összegben felül, 0,30 százalék külön hozzájárulást is fizetnek az építési alap (Casa Constructiilor) javára. Etre az alapra a munkavállalók heti 60 lejt fizetnek.

— A bejelentési havi jegyzéket a következő hónap 20. napjáig kell benyújtani. Késedelem esetén a munkaadó bírságot köteles fizetni.

— Tekintettel arra, hogy az új törvény rendelkezéseit 1916 július 15-től kell alkalmazni, a július havi jegyzék elkészítése a következő módon történik:

— 1916 július 1—14-ig terjedő időre kétheti járulékot kell kiszámitani a régi szabályok szerint, míg a július 15-től 31-ig terjedő időre a július havi összjavadalmazás fele összege után kell kíróni a 13 százalékos járulékot. A július 15—31-ig terjedő időre esedékes járulékos kiszámitása a jegyzék „Megjegyzés” rovatában történik, amelyet négy részre kell osztani. Az első rovatban a július havi fizetés fele összegét, a második rovatban a munkaadót terhelő 9 százalékos járulékos összeget, a harmadik rovatban a biztosított által fizendő 4 százalékos járulékot, a negyedik rovatban pedig a 13 százalékos járulékos végösszeget kell feljuttatni.

— Augusztus hónapját kezdődően újrendszert, egységes bérjegyzéket kerülnek forgalomba. Ezzel kell majd befizetni a kincstár részére a fizetési adót, valamint a betegsegélyző részére fizendő díjat. — Fejezte be tájékoztató nyilatkozatát Keclemen László, a kolozsvári Betegsegélyző Pénztár igazgatója.

SPORTÉLET

JELENTKEZÉSEK

magyar tanítási nyelvű műszaki közép- és felsőfokú iskolába

A MNSZ országos magyar tanügyi értekezlete kezdeményező lépéseket tesz ifjúságunk nevelésének szakirányú oktatásra való átterésére érdekében és egyelőre egy máramaros-illetve vegyipari és egy szatmárnémeti leány textilipari középiskola V. (első) osztályának engedélyezését kéri az illetékes hatóságoktól.

Minden szakirányú iskolák felállításához kellő számú jelentkezők szükségesek. A MNSZ tanügyi bizottsága ezután hívja fel a szülők és diákok figyelmét és felszólítja az illetékeseket a szakirányú iskolákba való próbajelentkezésre.

Vegyipari középiskola

A máramaroszigeti római katólikus kegyesrendi gimnázium elméleti osztályaival párhuzamosan vegyipari V. (első) osztály létesülne még a folyó 1946-1947. tanévben kellő számú jelentkező esetén.

A vegyipari középiskola elvégzésével „mesteroklevél” jár. Végzetijej elhelyezést nyerhetnek mint droguisták, vegyészeti laboráns-mesterek, műszaki tisztviselők vegyipari üzemeknél, vagy a mezőgazdasági ipar bármely ágában (cukor, szesz, bór, papír, élelmiszer, stb. vegyipari gyárakban).

Próbajelentkezéseket augusztus 18-ig sürgősen személyesen vagy ajánlott levélben elfogad a máramaroszigeti gimnázium igazgatósága (Liceu Piarist, Sighet) vagy a MNSZ Tanügyi Bizottsága (Kolozsvar, Regina Maria 16.)

Leány-textilipari középiskola

A szatmárnémeti „Erzsébet Leánynevelő Intézet” elméleti osztályaival párhuzamosan leány textilipari V. (első) osztály indítása kellő számú jelentkező esetében még az ősz folyamán. A feltételek áttárgyában ugyanazok, mint a vegyipari középiskolánál.

Próbajelentkezések eszközölhetők vagy az intézetnél (Intézet „Erzsébet” de fete, Satu-Mare) vagy a MNSZ Tanügyi Bizottságánál.

Bányaiipari középiskola

A székeljudvarhelyi magyar tanítási nyelvű ipari középiskola meglévő tagozatainak osztályaival párhuzamosan „bányaiipari” V. (első) osztály létesülne még a tanévben kellő számú jelentkező esetében. A feltételek ugyanazok, mint az előbbi két iskolatípusnál.

Próbajelentkezéseket elküldhető az ottani ipari liceum címére (Liceu Industrial de Stat cu limba de predare maghiara, Odorhei) vagy a MNSZ Tanügyi Bizottsághoz személyesen, vagy ajánlott levélben.

Magyar almérnöki iskolák

A gyakorlati jellegű műszaki felsőfokú oktatás kérdésével kapcsolatban a MNSZ több mint 150 résztvevő szakemberrel augusztus 5-7-ig megtartott 3 napos országos tanügyi értekezletén elhatározta, hogy javaslatot fordul a kormány illetékes szerveihez a következő almérnöki iskolák magyar tanítási nyelvű működő első évfolyamának még az 1946-47. iskolai esztendőben való megindítása érdekében.

1. kolozsvári villamos- és gépészalmérnöki iskola (akadémiája jellegű) és a nagybányai bányászati almérnöki iskola.

Megkivánj. előtanulmány: 8 középiskolai (kereskedelmi, gimnázium) vagy ipari középiskolai) osztály érettségi nélkül.

Próbajelentkezések helye: a MNSZ Tanügyi Bizottsága Kolozsvar, Regina Maria (volt Deák Ferenc)-utca 16.

Mi kell a próbajelentkezéshez?

A felsorolt ipari középiskolákba és almérnöki iskolákba való próbajelentkezéseknél a következő adatokra van szükség: a) név, b) lakhely, c) születési hely és idő, d) szülők neve és foglalkozása, e) a tanuló addigi pontos végzettsége és eljárt tanulmányi eredménye és f) igényt tart-e bentlakásra vagy sem.

Nagy sikere volt a „Világosság” hétfői első sportszámának

Nemcsak Kolozsvaron, de Erdély minden nagyobb városában percek alatt szétkaphatók a lap sportkiadását

KOLOZSVAR. — Augusztus 12-én, hétfőn reggel 6 órakor jelent meg először Kolozsvaron — hosszú évek után — az első magyar nyelvű sportlap, a „Világosság” sportkiadásaként. A lapot — a jog, hogy kijerült Kolozsvar és Erdély nagyobb városainak utcáira — percek alatt szétkaphatók. Első lapszámunkban részletes beszámolót adunk az országban lejátszott összes NB I-es és NB II-es osztályozó mérkőzésekről, továbbá

a többi sportágokról és a külföldi sporteseményekről.

A „Világosság” sportkiadásának szerkesztősége csaknem minden városban külön sporttudósítót alkalmazott, hogy az augusztus 25-én meginduló Nemzeti Bajnokság I., II. és III. osztályjainak minden lejátszott mérkőzéséről részletes tudósítást adhasson olvasójának.

A Vasas 3:0-ra győzött a Dermata ellen, az U-Victoria mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött az osztályozó első fordulóján

KOLOZSVAR. — Vasárnap délután 5000 néző előtt játszották le a városi sporttelepen nagy hőségben a két osztályozó mérkőzést. Az Univerzitatea a Victoria ellen 1:1 (1:1) arányban eldöntetlenül játszott. A 7. percben Coracu szerezte meg az U-nak a vezetést, amelyet a 22. percben Vigu II. egyenlített. A 28. percben egy összecsapásnál Szoboszlaj, az U jeles kapuvédője kisebb agyrázkódást szenvedett és így az egyetemi csapat — Luca középfedezővel a kapuban — 10 emberrel játszottá végig a mérkőzést, amelyet a második félidőben mutatott följényes szép játéka után meg is

nyerhetett volna. Freund (Bukarest) jó bíró volt.

A Vasas legjobb sapatával játszva megérdemelten győzött 3:0 (1:0) arányban a Dermata ellen. A 30. percben Bájint szép góljával vezetéshöz jut a Vasas. A 41. percben Szerényi dr.-t a Dermataból utánrugásért a játékvezető kiállította. A második félidőben a Vasas szép és tetszetős játéka után Fülöp és Kovács V. góljaival győz 3:0-ra. A mérkőzést Alexandriu (Bukarest) erőlyesen vezette. A Vasas csapatából a közvetlen védelem volt a legjobb.

A Szabadság-Szörmenemesítő a Crisana-CFR ellen 8:2-re, míg a marosvásárhelyi Dermagant a Karres ellen 4:1-re győzött

NAGYVÁRAD. — Az NB. I.-be való bejutásért mind Nagyváradon, mind Marosvásárhelyen nagy érdeklődés mellett játszották le a kitűzött osztályozó mérkőzéseket. Nagyváradon a Szabadság Sárvári 3, Barátky 2, Bartha 2 és Kovács I. góljaival 8:2 (3:0) arányban győzött a Crisana-CFR ellen, amelynek góljait Fehér és Cocuban lökték.

féjdőben mutatott szép játéka után 4:1 arányban győzte le a megyesi Karres együttesét. Góllövők: Pálffy, Incze II., Sikó, Incze I., illetve Stefanescu.

Temesváron a CFR a Politechnika ellen játszott az NB. I.-be való bejutásért. A mérkőzés hatalmas küzdelem után 1:1 (0:0) arányban eldöntetlenül végződött. Góllövő Reiter, illetve Balica.

Marosvásárhelyen a Dermagant a második

SPORTHIRADÓ

Osztályozó mérkőzések az NB. II.-be való bejutásért. Torda: CFR—Solvay (Marosújvár) 2:1 (1:1). Nagybánya: Phönix—Minaur 4:2 (3:1). Piski: CFR—Mica (Brad) 5:1 (1:1). Arad: AMTE—Spárta 1:0 (0:0). CFR—Gloria 0:0. Ploesti: FC Ploesti—Ferromail 2:1 (1:0).

A kolozsvári kerületi „uszóhajnokságokon, amelyet az Univerzitatea rendezett a városi strandfürdőben, több új kerületi rektorá született. A 400 m-es férfi gyorsúszásban Sarkadi (Vasas) 5 perc, 36 mp, a 100 m-es ifjúsági férfi hátúszásban Filip. Titu (U) 1 perc, 23 mp, míg a BEAC 3x100 méteres ifjúsági vegyes stafétája 4 perc, 11 másodperces idő alatt ért el új kerületi rekordot.

A férfi műugrást Molnár Dermata, míg a női műugrást Horváth Irén ugyancsak Dermata nyerte. A vízilabdában a Vasas 7:0 arányban, míg az Univerzitatea 1:0 arányban győzött a BEAC ellen.

A Ruházati és Textilipari Szakszervezet kupáját 31 ponttal a Rutextil nyerte a legjobb teljesítményt érve el mind az asztalitenisz, mind a labdarúgó vilámtorna és a tekőzdversenyben a négy szakszervezeti csapat között. 2. Ády 18 ponttal, 3. Beiga-Romana 4 ponttal, 4. Schull 2 ponttal.

Budapesten az első ezidei villanyfényes labdarúgó mérkőzésen az Újpest 5:1 (2:0) arányban győzött az Elektromos ellen.

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS-VÉTEL BUTOR, szőnyeg, porcellán, írógép és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 4687 FIGYELEM! Veszek és eladok mindenféle férfi és női varrógépeket, balkaru és sima cipész varrógépeket, gomblyukfűzőgépeket, szűrésgepeket, harisnyaszemfűzőgépeket, varrógépeket, varrógéplábkait, kör- és szikkítógépeket, tüket. Welsz gépkereskedelem Kolozsvar, Horea-ut 56. Vásárlásnál a demokrata pártok tagjainak 5% árengedmény. 4678 BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbelleget legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F GYERMEKKOCSIK dus választékban kaphatók, Traub, Dózsa György-utca 22, udvarban. 4845 ARANYAT, ezüstöt veszünk. Urbánsky és Kérdő ékszerüzlet, Szabadság-tér 24. 4903 RADIÓT új típusú keresek megvételre. „Philips—Orion” jellegre a kiadóba. 5092 VESZEK félpengős, pengős, világvárosi könyveket. Mihai Viteazul-tér 38, kapu alatt. 5132 ARAGAZTARTALYT komplett veszek. Cim a befejező hűtőmesterénél. 5127 JÓKARBAN lévő női kerékpár új gumikkal eladó. Megtekinthető a „Corona” cégnél 2 óráig, a posta mellett. 5152 GYERMEKKOCSI mély, újonnan festve, eladó. Szabadság-tér 23, címfestőnél. 5162 SINGER varrógép és Pickup lemezjátszó jó állapotban olcsón eladó. Horea-ut 26. 5164

EGY sötétkék mély gyermekkosci olcsón eladó. Cim Högyes-utca 10. 5192 EGY kombinált szekrény, egy asztal eladó. Petőfi-utca 32. 5190 EGY kombinált szekrény, modern konyha, egy keveset használt konyhabutor sürgősen eladó. Marx Károly-utja 19. 5190 KOMPLETT hálószobabutor eladó. Méhes-utca 83. 5189 MODERN háló, modern ebédlőszőnyeg, barokk szaljongarnitúra, óra, konyhaberendezés, íróasztal, könyvszekrény, sejjon eladó. Petőfi-utca 24, hátul az udvarban az emeleten. 4577 ELADÓ egy új díofurniros kombinált szekrény. Albinec-utca 56 (Méhes-utca), első ajtó. 5185 3000 KÜLÖNBÖZŐ paradicsomos üveg eladó. Galamb-utca 22, 3-6 között. 5182 ZSAKOT, zsákvásznat minden mennyiségben veszünk. „Viktória”, Mária királyné-utca 9. 5188 ELADÓ perzsaszőnyeg 260x340 m. Marx Károly-utja 92 (volt Rudolf-ut). 5187 FODRASZOK! Egy vörösréz fejmosótál és egy hibás villanyvillanyzó gép eladó. Liczkay-nál, Univerzitatii-utca 6. 5170 ELADÓ két darab jókarban lévő ágybetét, két méter magas spanyolfa, egyszerűes sejjon, barna sifon, 3 és fél méter cégtábla, tükrök, női Singer varrógép. Gh. Baritiu-utca 10. 5165 ELKÖLTÖZÉS miatt olcsón eladó butorok, szőnyegek és fürdőszobaberendezés. Király-utca 29. 5173

4+1 LAMPAS rádió eladó. Elővölg-utca 17. SINGER cilindervarrógép alsórész megvételre keresek. Varga Ignác, Kajántó. 5179 EGY 5/10-es csiszoló motor két tengellyel, háromfázisú, eladó. Berde Mózes-utca II. emelet, ajtó 22. BECSI gyártmányú keresztthuros, réz zongora kitűnő állapotban sürgősen eladó. Schütz János-utca 1, II. 9. Déltűn 4. között. ELADÓ jókarban lévő fehérre festett gyermekágy. Liliom-utca 3. HEVERŐ diványok eladók. Mária királyné-utca 33, kárpitosnál. 5178 RADIO Philips 3+2 lámpás eladó. Paiz-utca 151. 5179 VADONATUJ toledó ágygarnitúra, toledó 12 személyes abrosz és damaszt abrosz szövetekkel, színes kávés abrosz szalvétákkal, 3+1 üzemi képes rádió, nagyméretű modern háztájsák eladók. Mihai Viteazul-tér 40, emelet, 3. ajtó. 5179 VESZEK magac áron jókarban lévő férfi ruhákat. Welsz, Gh. Baritiu-utca 10. 5178 RADIO Philips új típusú eladó. Forduló-utca 2, 1-3 és 5-8 óra között. 5179 RADIO Orion modern, új típusú, sürgősen eladó. Hosszu-utca 31, 3. ajtó, balra. 5178

ALKALMAZÁST KAPHAT SZABÓSÁG! Jó férfiszabósegédet keresek Csatjón, Roosevelt-utca 2, Óvár. 5119 KÖNYVELÉSBE jártas nő ajánlatot „Szépirás” jellegre a kiadóba kérem. 5181 5-10 MILLIOVAL betársulnék vendéglőbe, üzletbe vagy üzembe. „Rentabilis” jellegre. 5173 PERZSASZŐNYEG szővőnöt fejveszek Berek-utca 47. 5173

ALKALMAZÁST KERES KOMOLY mindenek szakácsmő elhelyezkedne. Címeket „Komoly” jellegre a kiadóba kérek. 5112 FERFI fehérmemű varrónő ejmenne házakhoz varrni. Javitásokat is vállalok. Érdeklődni lehet Bob-utca 7 alatt. 5193 FA megtakarításához kályhák javítottak. Papp Kálmán, Dózsa György-utca 16. 5046

INGATLAN-LAKÁS KET iskolás leánykának élelmiszer vagy pénzfizetés ellenében lakást és kosztot adok. Címeket a kiadóba. 5099 HAZ, házhely vétel, eladás, Barbosu-iroda. Bolinteanu-utca 21, Attila-utj negyed 13-19 óra között. 4818 SÜRGŐSEN eladó házhely, üvegfa, gyermekágy. Kossuth Lajos-utca 27, emelet. 5157

ELADÓ sürgősen 2 szobás ház, udvar, még hozzáépíthető telekkel, villany, víz, erdő épület a Szamosközli-utcában. Eladó az Iris mellett a Bánk bán-utcában kisebb ház 4 szobával, kis kerttel. Érdeklődni dr. Szilassy Zoltánnál, lakás: Eminescu-utca 13, délután 1-3-ig. 5180 SZOBA konyahasználattal vasut mellett lakásmat elcserejném szobával is. Címeket a kiadóba kérek „Csere” jellegre. 5174 KET fiatalember keres butorozott szobát. „Jól fizetünk” jellegre címet a kiadóba kérünk. 5157 EGY szoba, konyha, speizos lakásmat a vágóhidhoz közel elcserejném a város barmely részén lévő egyszobással vagy kisebb szoba, konyhával. „Lekácsere” jellegre a kiadóba. 5121

KÜLÖNFELEK JÓ házikosztot keresek két személy részére a főtér közelében. „Ebed” jellegre. 5157 „PIROS RÓZSA” jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 5161 PALINKA- és konyaküzem bárbeadó, eszleg eladó. Bisericei Ortodoxe-utca 12, Turcu. 5161 EGÉSZSEGES anyatejet keresek. Alkony-utca 35. 5191 ELVESZETT Borsos Józsefné névre szóló bejelentőlap és tartózkodási engedély. A becsülettel megtaláló a pénzt és táskát megtarthatja, csak az iratokat adja le jutalom ellenében Lázár-utca 25 alá. 5191 HETENKINT háromszor háromfogásos ebéd 3000 lej. Forduló-utca 2. 5173 KOMOLY, szorgalmas unokahugomat felfelvezem, hogy nyugodt otthon biztosítsam. Jellegre „Dolgozó nő”. 5173 50 EVES volt önálló kereskedő lehetőséget saját otthonnál bíró megfelelő házastársat keres. Leveleket „Józanélet” jellegre a kiadóba kérek. 5173 MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, konyhák kikölcsönzése. Dáhlja művirágok. Horea-ut 35, hátul az emeleten. 5173

Dr. PISTINER fogorvosi rendelőt nyitott Mária királyné-utca 6 szám alatt (volt Dr. Lázár-rendelő).